

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oserii garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sortorii nefrancați nu se primesc. — Manuscrisuri nu se retrămit.

N° 286.

Mercuri, 25 Decembrie st. v.

1885.

Din cauza S-telor sârbători țiarul nu va apăre până Vineri sêra.

Brașov, 24 Decembrie 1885.

Când i-a fi dat și bietului Român delă pôlele bătrânilor Carpați, delă țermii Mureșului Arieșului, Someșului, Târnavelor și Oltului sê serbeze și elu odată unu Crăciunu vesel, mulțumit și fericit în casa sa, la vatra sa, în cercul familiei sale? Ori dora nu acesta e țiaua cea mare de bucuria, când ângerii Domnului din ceruri au strigat: „pe pământ pace și între ômeni bunăvoire?” Nu este acesta țiaua mântuirii omenirii ferecate în lanțurile păcatului și ale ignoranței, când a rêsăritu popôrelor lumina cunoscinței și a libertății?

Așa merge róta sorții în acesta vale a plângerilor. Câte unuia îi este dat să sufere mai mult decâtu alții. Pote i-a fostu mai greu păcatul și de aceea și pedepsa este mai grea. Dêr s. scripturâ mai țice, că pe care Dumnezeu îl iubese mai mult, pe acela îl cêrcă.

Ce țicem? Nu domnesce ôre pacea pe întinsul teritoriu dintre Tisa și Carpați, și nu auzim noi țicându-ni-se pe fie-care ți, că numai bunăvoire sê mai avem, bunăvoire de a ne lăpêda de limba noastră strămoșescă, de datinele noastre, de aspirațiunile noastre naționale, c'unu cuvântu de totu ce avem mai scump în această viêtă și atunci mai fericit ômeni ca noi nu voru fi între marginile imperiului, în care trăim?

În adevêr așa ne vorbesc mereu adversarii noștri politici. Ei pretind delă noi bunăvoire, dêr unde este a lor bunăvoire? Și noi nici că li-o cerem pentru ca sê și părăsesc limba și naționalitatea lor strămoșescă, ci numai ca sê nu strice limbei și naționalității noastre române, sê respecteze ce e alu nostru, lăsatu delă Dumnezeu și sê nu mai cêră delă noi lucruri, ce nu le-amu putê împlini nici când amu voi, pentru că sunt în contra firii omenesci și a orânduirii dumnezeesci.

Pacea domnesce în țeră, nu însê în inima mâhnită a Românului. Elu totdeuna a fostu cel mai credinciosu patriei sale, a muncit și și-a vêrsat sângele pentru ea. De ce sê nu se potă bucura și elu de rezultatele muncii sale, așa cum l'a făcutu Dumnezeu, cu limba și cu spiritul sêu românesc? De ce numai atunci sê fi admisu la folosele țerii decă va comite păcatul de môrte de a se lăpêda de mama sa, care l'a hrănit și l'a crescut?

Nu este, țeu, nicidecum drêptă și creștinăscă pretensiunea adversarilor noștri ca sê îmbrățisăm limba și cultura lor, străină firii noastre. Ori câtu de multe și mari aru fi rațiunile de stat, ce credu ei că le au și ce le exprimă prin așa țisa „ideă de stat maghiar”, ceea ce voru ei delă noi, nu numai că este cu neputință, dêr este și lucru necreștinescu, este în contra firii omenesci și a libertății, ce a rêsăritu pentru popôrele lumii în țiaua născerii mântuitorului.

Nu-i destul însê nici cu aceea, că bietul țeran român ori încâtrău s'ar îndreptă pentru scut și ajutor se vede respins, pentru că nimeni nu mai vrea sê-lu mai asculte ađi în limba lui, ci mai vinu pe lângă acesta și dările grele, lipsurile nesfêrșite materiale, crâncena lui luptă cu

fômea și cu frigul, plânsetele copilașilor și vaetele mamelor lor.

Sê nu pierdemu însê curagiul și speranța, că dora ne va fi dat și noă odată a serba Crăciunul cu inimă bună și veselă. Depinde numai delă noi, delă a noastră firmă voință și hotărîre.

Niciodată mai mult ca astăzi n'amu fost avisați la această voință și hotărîre, pentru că niciodată nu s'a cerut mai mult ca acum delă noi, ca noi prin noi sê ne ajutăm, luptându în unire pentru ca drepturile noastre, limba și naționalitatea noastră sê fi respectate în acestu stat. Adversarii noștri, vêdendu că suntemu decisi a apêra dreptatea cauzei noastre până în sfêrșit, voru trebui în cele din urmă sê țină sêmă și de drepturile noastre.

Sê ne stringem delă șirurile și avêndu curagiu și încredere în viitoru sê nu ne dăm îndêrpt în lupta legală pentru triumful sănții noastre cauze.

Semne de rêsboiu.

„Narodni Listy” publică cuprinsul scrisôrei autografe a prințului Alexandru, pe care are sê i-o înmâneze țarului în Petersburgu atașatulu militar, pe lângă Curtea din Viena, br. Kaulbars.

Prințul Alexandru își exprimă în scrisore supunerea și mulțămirea sa și roga pe țarul sê permită a intra din nou în armata bulgară oficerii ruși rechemati. Prințul scrie apoi, că elu nu se îndoiesce, că *Serbia are intențiunea d'a rincepe rêsboiul*; de aceea elu va folosi armistițiul pentru complectarea și sporirea armatei bulgare, pentru inarmarea și echiparea ei mai bună și mai cu sêmă pentru sporirea artileriei. Statulu actualu alu armatei bulgare numêră 80,000 de ômeni, fără corpulu Vidinului, care numêră 15,000 de ômeni și care se va spori la 20,000 de ômeni. Armata care operează contra graniței sudice a Serbiei de asemenea se va spori la 100,000 de ômeni. După o cercetare specială științifică din partea comisiei militare internaționale, armata Nișavei a Serbiei nu numêră mai mult ca 45,000 de ômeni, cele douê reserve sêrbesci numêră 25,000 de ômeni, prin urmare Serbia în casulu celu mai favorabil ar putê opune Bulgariei numai 70,000 de ômeni.

„Le Matin” din Parisu a primitu următorea telegramă din Londra cu data 28 Decembrie:

De câtu timp, în cercurile noastre politice circulă sgomotul despre o neînțelegere între Rusia și Austria. Ađi acestu sgomotu a luat unu caracter și mai grav. Austria a încheiat în Anglia multe contracte pentru furnitura materialului de rêsboiu și de munițiuni, avênd a se preda Austriei totă furnitura la sfêrșitul lui Martie 1886.

Diarele din România ne comunică că parlamentulu a votat legea, care autorisă a se recruta în anul acesta nu 9000 ca până acum, ci 14,000 de tineri pentru armata permanentă, 3000 pentru călărașii cu schimbul, êr restul pentru doboranții cu schimbul.

Politica indiană și egiptenă a Angliei.

Anglia a primitu unu daru frumosu de anul nou, pentru că vice-regele din India face, în numele reginei și împêrtesei Indiilor, printr'o proclamațiune—cunoscutu lumii, că Birma se anexeză la posesiunile indiene engleze. Staturile regelui Tibau delă anul nou incolo formeză o parte integrantă a vastelor teritorii engleze din India, și prin această anexiune s'a încorporat ultima parte din marele imperiu alu Birmanilor. Mai întâiu a venit Birma britanică, apoi Pegu, după aceea Citagong și acuma în urmă adevêrata Birma, care a fost bucatură bună și grasă. Acestu nou teritoriu are o întindere

câtă e Spania de mare și are o populațiune de patru milioane. Prin această mărire de teritoriu Anglia vine vecină nemijlocită cu China și cu Tonchinul, pe când Siamul este cu totul îmbrățoșat dêr amêndouê puterile coloniale, Franța și Anglia.

Campania cea nouă a Englesilor în Sudan sub generalul Stephenson a început totu cu o victoriă ne-fructuosă ca și a lui Wolseley în anul trecut în pustia Baiuda, când a mersu sê desimpresore Chartumul. Mahdistii voru da pace câteva sêptemâni generalului englesu, care are numai 5000 de soldați englesi și pe ângă aceștia și câteva trupe egiptene, cu care nu va putê merge de felu agresiv, pentru că se sêmău pre slab. Englesii sub generalul Butter s'au ferit la Ginis de dușman, êră cavaleria a mersu înainte pentru ca sê atace pe Arabi delă spate și așa sê le taie drumul de retragere. Într'aceea brigada colonelului Huyshe a ocupat după o mare rezistență a dușmanului pozițiunile cele fortificate delă Coșeh. Brigada lui Huyshe și a lui Butter se împreună și mergu asupra Ginisului, care după o luptă crâncenă este ocupat. Mahdistii fugiră în cea mai mare disordine și părăsiră tabăra.

SCRIRILE ȚILEI.

Ni se comunică din *Cetatea de Baltă*: „La începutulu lui Decembrie eșind Târnavă mică din albia sa, a inundat întreaga luncă din josu de comună până la Feisa și Sântămarie; apa a înghețat și nu e nădejde sê scăpăm de ea până la primăveră, când începêndu a se topi zăpada la munte, de regulă se întêmplă mari inundări și stricaciuni. Causa vêrsării Târnavei este iazul delă móra contelui Jene Haller, care e ridicat peste înălțimea prescrisă. Poporul Cetății de Baltă de câțiva ani, din lipsa de nutrețu pricinuit de dêsă vêrsare a Târnavei, nu mai pote ține decât puține vite, și bucatele încă fiindu eftine de totu, dările multe fără sêmă, se află într'o stare foarte critică. Puternicii țilei se grăbesc a ne îngreuna cu dări peste dări, la care s'a mai adaus și nenorocita dare a „Kulturegylet-ului”, dêr pe stăpânul morei nu se îndură a-lu sili sê și scobore gâtul (iazul) delă móra la adêncimea prescrisă de lege. Astfelu din ți în ți ni se sporesc suferințele.”

—0—

Consiliulu orășenescu din *Ajudu* a decis, ca asupra fiă-cărui câne sê se arunce o anumită dare, cu scopul, ca din acesta sê se formeze unu fondu de pensiune pentru funcționarii comunali. Fericite timpuri amu ajunsu în statulu ungaru!

—0—

Comitatulu *Trei-scaunelor* a votat 5000 fl. pentru reuniunea ardelenă de maghiarisare, acești bani se voru aduna printr'unu aruncu de dare voluntar. Bieții Sêcui, cari stau destul de rêu materialicesce, de sigur că nu voru felicita pe cei ce au votat aceea sumă de bani.

—0—

La îndemnul fișpanului *Lonyay*, s'a înființat în *Marmația* o reuniune de cultură maghiară, mai pe românesc de maghiarisare. Acestă ideă au pârținit o și Românii neromâni „Mihálka”, deputații „Mihályi” și „Cziple.”

—0—

Orașulu *Ajudu* a hotărît sê adreseze dietei o petițiune în contra proiectului de lege municipală și sê o roga a modifica mai mulți paragrafi în interesul orașelor cu magistratu regulat. Anume dreptulu de alegere comună sê se acorde numai acelor indiviđi, cari au cualificațiunea prescrisă prin lege pentru dreptulu de alegere la alegerile de deputați.

—0—

Comisiunea administrativă a comitatului *Solnocu-Dobêca* a tractat deunăđile o adresă a comitatului *Becșeu* pentru sprijinirea petițianii, privitoare la susținerea autonomiei municipale și a ordinii electorale. Fișpanulu *Banffy*-pașa propuse, ca adresa sê se ia simplu la cunoscință. Preotulu gr. cat. din *Gherla*, Iónu George vorbi în limba română contra acestei propunerii, dêr pașă îlu intrerupse mereu și în fine îi detrase cuvântulu. Etă

Cursul la bursa de Viena

din 4 Ianuarie st. n. 1886

Table with financial data for the Vienna stock exchange, listing various securities and their prices.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficiala dela 21 Decembrie st. v. 1885.

Table with financial data for the Bucharest stock exchange, listing various securities and their prices.

Arendarea macelariei,

proprietate a vecinatatii din Prundu (Scheiu), va ave locu Dumineca in 10 Ianuarie 1886 st. n. in casa d-lui Ioan M. Burbea...

Braşov 4 Ianuarie 1885. st. n. In numele preşedintelui vecinătăţii: Georg Weiss.

Numere singuraticice a 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potu cumpăra in tutungeria lui I. GROSS.

Cancelaria Negruţiu

in Gherla — Sz.-Ujvar

deschidere de abonamentu pe anul 1886 la:

„Amicul Familiei.“

Revista beletristica si enciclopedica-literara — cu ilustratiuni. Va esi in broşuri lunare de cate 3 1/2—4 1/2 cote; si va publica poesii, romanuri, novele, schite, piese teatrale, studii sociali, articlii scientifici, amenunte de instructiune si distractiune s. a.

„PREOTUL ROMANU.“

Revista bisericescă, scolastică si literară. Va esi in broşuri lunare de cate 2 3/4—3 1/4 cote; si va publica articlii din sfera tuturor sciintelor teologice si intre acestea multime de predice pe dumineci, serbatori si diverse ocaşuni...

N-ru I. se trimite gratis ori cul la cere.

Abonantii voru primi unele premii de valoare si voru putea procura cu preturi forte reduse tote opurile din editiunea noastra.

Colectantii primesou gratis totu alu oinolea esemplaru.

1 3.

Nr. 15,198 1885.

1 - 3.

Concursu!

Pentru ocuparea postului de sergente majoru la politie, deocamdata pe unu anu de proba, impreunatu cu unu salariu de 500 fl. — ca plata sistemisata, pe langa 20 fl. ca bani anuali de quartiru eventualmente quartiru naturalu; mai departe pe langa o montura odata pentru totde-una si pe langa pausalulu prescisu de statutu pentru sustinerea mon- turei — se escrie prin acesta concursu.

Competenţii pentru acestu postu au seşi documenteze sciintele sco- lare, cunoscintele celoru 3 limbi ale patriei, cunoscintele referinţelor locale, purtarea morala, ca nu au trecut peste etatea de 40 de ani si ca corporalmente suntu pe deplinu sanatoşi.

Competenţii, cari posedu rutina militara si documenteaza, ca au ser- vitu la gendarmeria reg. ung. seu ca suboficeri la armata c. reg. seu la armata reg. ung. pentru apararea ţerei, — au preferinta.

Petiţiunile instruate in susu citatulu modu au de a se asterne sub- scrisului oficiu celu multu pana la 14 Ianuarie 1886, dupa pranzu 5 ore.

Braşov, 31 Decembrie 1885.

Magistratulu oraşenescu.

Mersulu trenurilor

pe linia Predealu-Budapesta si pe linia Teiuşu-Aradu-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with multiple columns showing train schedules, routes, and fares for various lines including Predeal-Budapest, Teiuş-Arad-Budapest, and others.

Nota: Orele de nopte suntu cele dintre liniile grose.

Tipografia ALEXI Braşov.